

بررسی رابطه بین بحران مالی با سرمایه گذاری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

موسی خسروی^۱، حسن بزرگمهر^۲

^۱ واحد بروجرد / آزاد، mohammadamin4720@gmail.com

^۲ واحد علوم تحقیقات تهران / آزاد، Hassan Bozorgmehr@gmail.com

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین بحران مالی با سرمایه گذاری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۷-۱۳۹۳ جامعه آماری این پژوهش می باشد که با توجه به نمونه گیری بصورت حذف سیستماتیک ۹۷ شرکت به عنوان نمونه آماری تعیین شده است. پژوهش حاضر مبتنی بر پژوهشات کتابخانه ایی است و این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت به صورت همبستگی می باشد. داده های مربوط متغیر به وسیله نرم افزارها و سی دی ها و سایت های مربوطه به بورس تهران، جمع آوری گردید. بررسی داده های گردآوری شده با نرم افزار (SPSS) ورژن ۲۱ و آزمون رگرسیون انجام پذیرفت. در کل نتایج حاصل از آزمون فرضیه های پژوهش نشان می دهد که: بین شاخص Z آلتمن با سرمایه گذاری رابطه معناداری وجود دارد. ولی نسبت های بحران مالی و مدل اهلسون با سرمایه گذاری رابطه ای ندارد.

واژگان کلیدی

بحران مالی، شاخص Z آلتمن، نسبت های بحران مالی، سرمایه گذاری

مقدمه

امروزه پیشرفت سریع فناوری و تغییرات محیطی وسیع، شتاب فزاینده ای به اقتصاد بخشیده و رقابت روز افزون مؤسسات، دستیابی به سود را محدود و احتمال وقوع بحران مالی و نهایتاً ورشکستگی را افزایش داده است. بدین ترتیب تصمیم گیری مالی نسبت به گذشته راهبردی تر شده است. یکی از راه هایی که می توان با استفاده از آن به بهره گیری مناسب از فرصت های سرمایه گذاری و تخصیص بهتر منابع کمک کرد، پیش بینی بحران مالی یا ورشکستگی است. همچنین هزینه های اقتصادی هنگفت ورشکستگی، توانایی پیش بینی و جلوگیری از وقوع آن را از اهمیتی اساسی برخوردار می سازد. چرا که این جنبه ی غیر منتظره بودن ورشکستگی است که آن را خطرناک تر می سازد. نه تنها سرمایه گذاران و اعتباردهندگان، بلکه

مدیران ارشد و حسابرسان نیز همپای مؤسسات دولتی به پیش بینی دورنمای کلی شرکت علاقه مندند.

ورشکستگی مرحله ی نهایی درماندگی مالی می باشد. درماندگی مالی یکی از مراحل ورشکستگی است، که در این مرحله شرکتهای بازپرداخت بدهی های خود دچار مشکل می شود. درماندگی مالی و ورشکستگی، هزینه های زیادی به همراه دارد که صدمات جبران ناپذیری به اقتصاد یک کشور وارد می کند. یکی از راههایی که می تواند به جلوگیری از درماندگی مالی کمک قابل توجهی کند، پیش بینی درماندگی مالی است. ورشکستگی رویدادی است که تاثیر بالاهمیتی بر سهامداران، بستانکاران، مشتریان، مدیریت، کارکنان و سایر ذینفعان می گذارد. از این رو ورشکستگی هم از لحاظ اجتماعی و هم از لحاظ اقتصادی کشور را به چالش می کشد (آلتمن ۱۹۶۸). به این دلیل اگر بتوانیم در مورد امکان وقوع درماندگی مالی و ورشکستگی پیش از رخداد واقعی آن اطلاعاتی بدست آوریم می توانیم آثار اقتصادی و اجتماعی آن را کاهش و یا از پیامدهای آن جلوگیری کنیم. بنابراین پیش بینی درست و صحیح درماندگی مالی در دنیای مالی بسیار اهمیت دارد. با توجه به هدف اصلی این پژوهش محقق به دنبال پاسخگویی به این پرسش است که آیا بین بحران مالی با سرمایه گذاری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه ای وجود دارد؟

پیشینه تحقیق

آلتمن نخستین فردی است که الگوهای پیش بینی ورشکستگی چند متغیره را عرضه کرد. او با به کارگیری روش تحلیل تمایزی چندگانه و استفاده از نسبت های مالی به عنوان متغیرهای مستقل به دنبال پیش بینی ورشکستگی بنگاه ها بود.

وی الگوی معروف خود را تحت عنوان الگوی رتبه Z^۱ ارائه داد، که به پیش بینی ورشکستگی تجاری معروف است. او با این روش از میان ۲۲ نسبت مالی که به نظر او بهترین نسبت ها برای پیش بینی ورشکستگی بودند، ۵ نسبت را گزینش کرد. آلتمن با ترکیب این ۵

^۱ -Z-Score